

Raad voor Rechtsbijstand

Vestiging 's-Hertogenbosch
Bezoekadres • Magistratenlaan 166 • 2^e verdieping • 's-Hertogenbosch
Postadres • Postbus 70503 • 5201 CD 's-Hertogenbosch
Tel. +31 (0)88 - 787 10 00
www.rvr.org

ONTVANGEN

1 JUL 2024

Avontuur & Czarnota Familierecht
t.a.v. mr. G.A.P. Avontuur
Postbus 4305
4900 CH OOSTERHOUT NB

Bezwaarnummer: 240115

Toevoegnummer:

Besluit op bezwaar

Geachte mr. Avontuur,

Op 16 februari 2024 ontving het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: de Raad) het bezwaarschrift dat u namens [naam] heeft ingediend. Het bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van 10 januari 2024, verzonden op 12 januari 2024, waarbij er een toevoeging is verstrekt. Naar aanleiding hiervan bericht de Raad u als volgt.

Uw bezwaarschrift is voorgelegd aan de Commissie voor Bezwaar van de Raad (hierna: de commissie). De commissie heeft de Raad op 3 juni 2024 geadviseerd uw bezwaar gegrond te verklaren. De Raad neemt dat advies over. Voor wat betreft de motivering van dit besluit wordt dan ook op grond van artikel 3:49 van de Algemene wet bestuursrecht verwezen naar het advies van de commissie, dat onderdeel uitmaakt van dit besluit.

Besluit

Met inachtneming van het advies van de commissie van 3 juni 2024 verklaart de Raad uw bezwaar gegrond. De Raad herroept het besluit van 10 januari 2024 en wijzigt de toevoeging zonder oplegging van een eigen bijdrage.
De Raad wijst het verzoek om vergoeding van de kosten voor bezwaar af.

's-Hertogenbosch, d.d. VERZONDEN 25 JUN 2024

Hoogachtend,
Namens het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand

Mr. B.C. Pfeifle
Concern juridisch adviseur

Advies van de Commissie voor Bezwaar

Bezwaarnummer: 240115
Toevoegnummer:
Indiener:
Gemachtigde: mr. G.A.P. Avontuur

Advies

De Commissie voor Bezwaar (hierna: commissie) adviseert het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: Raad) het bezwaar van (hierna: indiener) gegrond te verklaren, het besluit van 10 januari 2024 te wijzigen en het verzoek om vergoeding van proceskosten af te wijzen.

Verloop van de procedure

Mr. G.A.P. Avontuur (hierna: gemachtigde) heeft op 9 januari 2024 een aanvraag voor een toevoeging ingediend ter zake van verweer in een hoger beroepsprocedure over gezag en omgang.

Bij besluit van 10 januari 2024, verzonden op 12 januari 2024, heeft de Raad de toevoeging verstrekt met oplegging van een eigen bijdrage van € 733,-.

Tegen dit besluit van 10 januari 2024 heeft gemachtigde namens indiener op 15 februari 2024, ontvangstdatum 16 februari 2024, per post en per e-mail een bezwaarschrift ingediend.

Naar aanleiding van het bezwaarschrift heeft de heer S. Louw, medewerker van de Raad, per e-mail contact gehad met gemachtigde.

Op 17 april 2024 heeft ter behandeling van het bezwaar een hoorzitting van de commissie plaatsgevonden. Indiener en gemachtigde hebben ter zitting een toelichting op het bezwaarschrift gegeven. De Raad heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om gehoord te worden. Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bijgevoegd.

Wettelijk kader

De Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Wet op de rechtsbijstand (Wrb), in het bijzonder artikel 35, het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr), het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand (Bebr), in het bijzonder artikel 6, het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Istanbul-Conventie), in het bijzonder artikel 57, en de werkinstructies op www.rvr.org/kenniswijzer. Zie ook de bijlage bij dit advies.

Bezwaargronden

Voor de gronden van bezwaar wordt verwezen naar het bezwaarschrift en de aanvullende correspondentie van indiener. De gronden dienen hier als ingelast te worden beschouwd.

Beoordeling van het bezwaar

Als de Raad een toevoeging afgeeft, dan wordt daarbij standaard een eigen bijdrage opgelegd. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan de Raad de eigen bijdrage verlagen of afzien van het opleggen van een eigen bijdrage. De voorgenoemde uitzonderlijke gevallen zijn neergelegd in artikel 6 Bebr en in de werkinstructie *Geen eigen bijdrage* van de Raad, te vinden op de Kenniswijzer.

De onderhavige toevoeging is aangevraagd om indiener bij te staan bij het verweer inzake gezag en omgang in hoger beroep. Er wordt een eigen bijdrage van € 733,- opgelegd conform artikel 35, eerste lid, Wrb.

In het bezwaarschrift wordt niet betwist dat indiener niet valt onder de genoemde uitzonderlijke gevallen in artikel 6 Bebr, maar wordt uitvoerig uiteengezet waarom de Raad op grond van de Istanbul-Conventie (hierna: de conventie), in het bijzonder artikel 57, af moet zien van het opleggen van een eigen bijdrage. Omdat dit een internationaal verdrag betreft waar de Raad (nog) geen beleid voor heeft gepubliceerd, ligt de vraag aan de commissie voor in hoeverre de Raad bij het vaststellen van een eigen bijdrage rekening moet houden met de conventie.

Artikel 57 van de conventie stelt dat op grond waarvan er een recht op recht op juridische bijstand en gratis rechtsbijstand voor slachtoffers bestaat onder de voorwaarden voorzien in hun nationale recht. Dit artikel valt onder hoofdstuk 6 van de conventie dat als titel Onderzoek, vervolging, procesrecht en beschermende maatregelen draagt.

In een andere zaak (ECLI:NL:RBOBR:2023:4968, 22/1655) heeft de rechtbank Oost-Brabant geoordeeld dat de bepalingen in artikel 57 van de conventie rechtstreekse werking hebben, een slachtoffer in de zin van het verdrag kan derhalve een beroep doen op deze bepalingen. Die zaak betrof een toevoeging die was verleend voor een verzoek om een straat- en/of contactverbod in een civielrechtelijk kort geding.

Het doel van de conventie is het bieden van effectieve rechtsbescherming tegen geweld. De vraag die voorligt bij de commissie is of de bepalingen van het verdrag ook ingeroepen kunnen worden bij een toevoeging voor een procedure inzake gezag en omvang.

In het bezwaarschrift worden door indiener de volgende gronden naar voren gebracht: Indiener is lange tijd slachtoffer van intieme terreur van de ex-partner, waar die partner ook voor veroordeeld is. Gelet op de dreigende situatie staat indiener direct in contact met de alarmcentrale AWARE. Bovendien voert de ex-partner zeer veel procedures, waarbij hij telkens de laagste eigen bijdrage verschuldigd is en indiener één van de hoogste.

Bijgevoegd bij het bezwaarschrift is een lijst met procedures die de ex-partner zou hebben aangespannen. Hoewel deze procedures ook zien op gezag en omgang, worden ze door indiener gezien als een vorm van intimidatie. Ter zitting heeft indiener ter illustratie aangegeven dat haar ex-partner vorig jaar elf procedures heeft aangespannen en dat het doel van ex-partner is om indiener financieel aan de grond te krijgen.

De commissie is van oordeel dat gelet op de hoeveelheid procedures en de manier waarop de ex-partner invloed probeert uit te oefenen op het leven van indiener door voortdurend nieuwe procedures aanhangig te maken, dit een vorm van financieel geweld is. Dit betekent niet dat in alle gevallen recht op gratis rechtsbijstand bestaat als de rechtzoekende slachtoffer is van geweld tegen vrouwen of huiselijk geweld. Naast het gegeven dat het geweld voortduurt biedt een verweer tegen een procedure van de ex-partner rechtsbescherming tegen die dreiging. Het economisch geweld kan ook worden gezien als geweld tegen de indiener. Immers wordt de toegang tot het recht ontzegd als

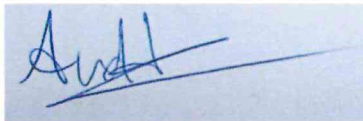
indiener de eigen bijdrage door de veelheid van procedures niet meer kan voldoen. Naar oordeel van de commissie is het zeer lastig om in zijn algemeenheid te zeggen wanneer een rechtzoekende met succes een beroep kan doen op verdrag waar het de (nihilstelling van) de eigen bijdrage betreft. Dit zal van zaak tot zaak beoordeeld moeten worden.

Naar oordeel van de commissie zou het in strijd zijn met het wettelijke stelsel om een rechtzoekende nooit een eigen bijdrage op te leggen als hij/ zij slachtoffer is van huiselijk geweld. Het is bij gescheiden ouders niet ongebruikelijk dat er procedures worden gevoerd over (bijvoorbeeld) omgang en gezag. Vanuit het oogpunt van de wet hoort daar ook bij dat de rechtzoekende een eigen bijdrage betaalt, zelfs als dat aanmerkelijke financiële gevolgen heeft. In de onderhavige zaak is echter duidelijk dat er sprake is van excessief procedeedrag aan de kant van de ex-partner van indiener, dat geïnterpreteerd kan worden als een vorm van financieel geweld. Daarom is de commissie van oordeel dat er in deze zaak bij uitzondering afgezien kan worden van het opleggen van een eigen bijdrage.

Gelet op het bovenstaande adviseert de commissie om het bezwaar gegrond te verklaren en af te zien van het opleggen van een eigen bijdrage.

Namens indiener is verzocht om een vergoeding van de kosten van rechtsbijstand in de bestuurlijke voorprocedure op grond van artikel 7:15 Awb. In onderhavige zaak is het bestreden besluit herroepen op grond van informatie die in bezwaar is verstrekt. De commissie is dan ook van oordeel dat het verzoek afgewezen dient te worden, omdat het bestreden besluit niet wordt herroepen wegens een aan de Raad te wijten onrechtmatigheid.

Dit advies is gegeven op 3 juni 2024 door mr. D.J. van der Vos, voorzitter, mr. J. Luursema, lid en mr. A.G.J. van der Krabben, lid en secretaris.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D.J. van der Vos', is written over a horizontal line.

mr. D.J. van der Vos
Voorzitter Commissie voor Bezwaar

Bijlage: Wettelijk kader

Wet op de rechtsbijstand (Wrb):

Artikel 35

1. Tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders is bepaald, is de rechtzoekende een eigen bijdrage verschuldigd voor de verlening van rechtsbijstand.
2. De regels omtrent de eigen bijdrage, alsmede de hoogte van de eigen bijdrage worden bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld.

Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand (Bebr):

Artikel 6

1. Het bestuur legt geen eigen bijdrage op in geval van een toevoeging ten behoeve van rechtsbijstand aan:
 - A) personen die uitsluitend zijn aangewezen op verstrekkingen, weergegeven in zowel de Regeling opvang asielzoekers als de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005;
 - B) personen wier vrijheid rechtens is ontnomen en die geen inkomsten meer hebben uit een dienstbetrekking, beroep of bedrijf, sociale verzekering of sociale voorziening;
 - C) minderjarigen ten behoeve van wie een bijzonder curator als bedoeld in artikel 250 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is benoemd; en
 - D) echtgenoten als bedoeld in artikel 817, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
2. Het bestuur kan beslissen om geen eigen bijdrage op te leggen in geval van een toevoeging ten behoeve van rechtsbijstand, indien de rechtzoekende geen inkomen of vermogen heeft.
3. Met inachtneming van artikel 2, negende lid, legt in afwijking van het eerste en tweede lid, het bestuur de laagste eigen bijdrage bedoeld in de artikelen 2, eerste en tweede lid, en 2a, tweede en derde lid, op indien een opvolgend deskundigenoordeel wordt gevraagd.

Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Istanbul-Conventie):

Artikel 57

De partijen voorzien in het recht op juridische bijstand en gratis rechtsbijstand voor slachtoffers onder de voorwaarden voorzien in hun nationale recht.